

Gazetka Szkolna Zamiast "ZAMIAST"

DWUMIESIĘCZNIK SZKOLNY

NR 1 2011/2012

Plan obchodów 130 – lecia ZSME w Tarnowie

28 października 2011 r. (piątek)

9:00 – uroczysta msza święta w kościele pw. Miłosierdzia Bożego w Tarnowie w intencji uczniów, absolwentów i nauczycieli ZSME

10:30 – sesja naukowa „Historia Tarnowa i regionu” ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju szkolnictwa zawodowego

13:00 – spotkanie okolicznościowe w TCKP

130 LAT!

29 października 2011r. (sobota)

8:30 – Międzynarodowy Turniej w Piłce Siatkowej Chłopców o Puchar Prezesa SEP O/Tarnów

9:00 – Akademia Szkolna z udziałem drużyn sportowych ze Słowacji i Węgier

10:00 – spotkania absolwentów, emerytów w budynku szkoły

14:00 – zakończenie Turnieju, wręczenie nagród

18:00 – spotkanie towarzyskie z restauracji Bristol w Tarnowie

Rok 2011 jest w życiu Zespołu Szkół Mechaniczno – Elektrycznych w Tarnowie rokiem szczególnym. To rok jubileuszu 130 - lecia szkoły. W związku z tym my – nauczyciele i uczniowie staraliśmy się, aby ten numer gazetki przybliżył przeszłość i teraźniejszość wszystkim potencjalnym czytelnikom. Jubileusz jest zawsze dobrą okazją do wspomnień. W minionym 130 – leciu przez naszą szkołę przewinęły się setki pracowników, tysiące uczniów, których trud i poświęcenie powinny być dostrzeżone. Z powodu ograniczeń technicznych dokonaliśmy subiektywnych wyborów.

Dziękujemy współautorom i wszystkim zaangażowanym w powstanie niniejszego wydania Zamiaszt „ZAMIAST”. Dziękujemy także wszystkim sponsorom za dotacje na rzecz uświetnienia obchodów 130-lecia ZSME. Wszystkim świętującym jubileusz naszej szkoły życzymy jak najwspanialszych wrażeń i wspomnień.

REDAKCJA

Z kart historii szkoły

130 lat temu staraniem Towarzystwa Pedagogicznego powstała Szkoła Przemysłowo-Handlowa zwana później Przemysłowo-Uzupełniającą. Ponieważ nie ma danych o naborze i kształceniu z 1881 roku, postanowiliśmy przybliżyć naszym czytelnikom dane o szkole z czasów kiedy burmistrzem Tarnowa był nasz patron - Tadeusz Tertil.

100 lat temu...

Rok szkolny 1911/12

W szkole przemysłowej uzupełniającej w Tarnowie rozpoczęto rok szkolny 1911/1912 dnia 15 września. Ilość uczni wybitnie wzrosła. Umieszczono ich w następujących klasach:

Kl. przygotowawcza A	50 uczni
Kl. przygotowawcza B	54 uczni
Kl. Ia. przemysłowa	54 uczni
Kl. Ib. przemysłowa	35 uczni
Kl. Ic. przemysłowa	44 uczni
Kl. Iia. przemysłowa	42 uczni
Kl. Iib. przemysłowa	45 uczni

Razem w szkole: 324 uczni.

Kierownikiem szkoły był Karol Albrecht, był równocześnie gospodarzem klasy Ia przemysłowej.

Nauczycielami byli:

*Szypuła Teodor – gospodarz kl. przygotowawczej A
L. Kaliciński – gospodarz kl. przygotowawczej B
M. Bernatowicz – gospodarz kl. Ib przemysłowej
Stefan Röhrenschef – gospodarz kl. Ic przemysłowej
Bolesław Czapkiewicz – gospodarz kl. Iia przemysłowej
Teofil Górski – gospodarz kl. Iib przemysłowej.*

Z końcem roku szkolnego uczniowie promowanie do wyższej klasy otrzymali „Wykaz zachowania się, pilności i postępu”. Uczniowie, którzy kończyli całkowicie naukę w szkole, otrzymywali „Świadectwo szkoły przemysłowej uzupełniającej”. Rok szkolny 1911/1912 zakończono dnia 15 maja, świadectwa i wykazy rozdano w czasie popisu dnia 16 maja 1912 roku.

Według wieku było w całej szkole:

*od 6 do 13 lat – 22 uczni
od 13 do 16 lat – 98 uczni
od 16 do 18 lat – 110 uczni
od 18 lat wyżej – 60 uczni
Razem: 290 uczni*

Według zawodów uczyło się: 2 bednarzy, 2 blacharzy, 5 czapników, 11 kaflarzy, 11 kamieniarzy, 2 kapeluszników, 9 kołodziejów, 12 kowali, 62 krawców, 12 kuśnierzy, 16 masaży, 6 piekarzy, 26 ślusarzy, 17 stolarzy, 1 tokarz, 72 szewców, 3 introligatorów, 6 rymarzy, 1 tapicer, 3 malarzy, 4 fryzjerów, 1 piernikarz, 3 złotników, 1 lakiernik, 1 jubiler, 1 instalator.

Rok szkolny dzielił się na 4 kwartały

Skala oceniania była następująca:

Obyczaje: chwalebne, dobre, odpowiednie, mniej odpowiednie, nie odpowiednie.

Uczęszczanie: bardzo pilne, pilne, nieregularne, niedbale.

Postęp: celujące, chwalebny, zadawalający, dostateczny, niedostateczny.

W klasach przygotowawczych uczono: religię, j. polskiego, pisanie, rachunków i rysunków.

W klasach pierwszych były następujące przedmioty: religia, jęz. polski, rachunki, rysunki, geometria i nauka o rzutach, rysunki geometryczne rzutowe i odręczne, stylistyka i wiadomości z ustawy przemysłowej.

W klasach drugich następujące przedmioty: religia, jęz. polski, rysunki zawodowe, stylistyka i wiadomości z ustawy przemysłowej, rachunki przemysłowe i buchalteria.

50 lat temu...

Rok szkolny 1961/62

2 września 1961 roku młodzież Zasadniczej Szkoły zawodowej rozpoczęła w nowym i nareszcie własnym budynku przy ulicy Szujskiego, o który przez lata zabiegał ówczesny dyrektor Karol Gierat. W nowej szkole, wybudowanej z cegły było „10 izb lekcyjnych, sala gimnastyczna o powierzchni 242m kwadratowych, świetlica, 6 gabinetów, 2 pracownie, pokój nauczycielski, gabinet dyrektora, gabinet lekarski, biblioteka, archiwum, sekretariat szkoły, sekretariat warsztatów, księgowość szkoły, księgowość warsztatów, wyświetlarnia i portiernia”.

Przez 50 lat niektóre pomieszczenia zmieniły swoje przeznaczenie. W chwili obecnej nie ma świetlicy, gabinetu lekarskiego ale jest 21 sal lekcyjnych. Tylko dlaczego są tak dziwnie ponumerowane?

20 lat temu...

Rok szkolny 1991/92

Dyrektorem ZSME został mgr Jan Onak, który w latach siedemdziesiątych był uczniem naszej szkoły, a w 1983 roku powrócił do niej jako nauczyciel fizyki. W latach 1990/91 był wicedyrektorem, a w 1991 roku został wybrany dyrektorem szkoły. Funkcję dyrektora pełni nieprzerwanie od 20 lat i tym samym zapisuje się w dziejach ZSME jako osoba, która najdłużej kierowała szkołą. Pan dyrektor Jan Onak dzielnie przetrzymał rządy kilku ministrów edukacji, wiele zmian i reform oświatowych, przeprowadzając szkołę z poziomu kredy i tablicy w świat multimedialny. Z okazji 20 - lecia sprawowania funkcji dyrektora składamy serdeczne gratulacje.

W roku 2011 jest zatem okazja, aby świętować nie jeden, a trzy jubileusze – 130 lat historii szkoły, 50 lat jej murów i 20 lat rządów dyrektora Jana Onaka.

Cytowany w oryginale tekst pochodzi z monografii szkoły opracowanej przez panią Jadwigę Popiel w roku 1967.

M. K.

KALENDARIUM

1881 – Staraniem Towarzystwa Pedagogicznego powstała szkoła przemysłowo-handlowa, zwana następnie przemysłową uzupełniającą. Mieściła się w budynku Szkoły Wydziałowej Męskiej im. M. Kopernika. Pierwszym jej dyrektorem został profesor gimnazjalny Roman Vimpeller.

1884 – Dyrektorem został Wincenty Maziarski.

1888 – W wyniku przeprowadzonej reorganizacji szkoła posiadała następującą strukturę: klasa przygotowawcza, klasy I i II przemysłowe oraz oddziały zawodowe: rysunków budowlanych i mechanicznych.

1890 – Funkcję kierownika szkoły objął Hipolit Parasiewicz - dyrektor Seminarium Nauczycielskiego.

1903 – Dyrektorem został Karol Albrecht.

1913 – Funkcję dyrektora pełnił Zygmunt Wysocki.

1915 – Dyrektorem I Szkoły Przemysłowej Uzupełniającej został Teodor Szypuła, pełniący obowiązki do 1937 roku.

1922 – Szkoła otrzymała nową nazwę: I Szkoła Przemysłowa Doksztalcająca im. M. Kopernika.

1927 – Nastąpiło wydłużenie cyklu kształcenia z dwóch do trzech lat. Szkoła zmieniła nazwę na I Szkołę Doksztalcającą.

1938 – Szkoła zmieniła nazwę na Publiczną Szkołę Doksztalcającą Nr 1.

1939 – Nastąpiło zawieszenie nauki ze względu na wybuch wojny.

1940 – Wznowiono naukę i zmieniono nazwę na Publiczną Szkołę Zawodową.

1945 – Rozpoczęto pierwszy rok nauki w wyzwolonej Polsce. Szkołą Doksztalcającą Nr 1 kierował Zygmunt Wysocki. Do pracy zawodowej nie powrócili już byli nauczyciele szkoły: Walenty Pogoda i Wincenty Serednicki - więźniowie Oświęcimia oraz Józef Berszakiewicz - więzień Oświęcimia i Groß-Rosen, którzy zostali zamordowani w obozach koncentracyjnych. Po wojnie szkoła otworzyła następujące kierunki: budowlany, drzewno-budowlany, metalowy, odzieżowy, ogólny i spożywczo-odzieżowy.

KALENDARIUM

1947 – Szkoła zmieniła nazwę na Publiczną Średnią Szkołę Zawodową Nr 1.

1949 – Dyrektorem został Karol Gierat.

1950 – Szkoła zmieniła nazwę na Państwową Średnią Szkołę Zawodową Nr 1. W latach pięćdziesiątych szkoła kształciła w zawodach: elektryk, ślusarz, stolarz, blacharz, kowal oraz ślusarz maszynowy.

1952 – Szkoła otrzymała nową nazwę: Zasadnicza Szkoła Metalowa.

1957 – Otwarto Zasadniczą Szkołę Zawodową na podbudowie siedmioklasowej szkoły podstawowej o dwóch kierunkach: metalowo-elektrycznym i ogólnozawodowym.

1958 – Szkołą zmieniła nazwę na Zasadniczą Szkołę Zawodową i zorganizowano przy niej dwie klasy Szkół Rzemiosł Budowlanych. Szkoła otrzymała nowo zbudowane warsztaty przy ul. Szujskiego.

1959 – W szkole utworzono nowe specjalności: odlewnik i ślusarz oraz nietypowe dla profilu jej kształcenia, takie jak: cukiernik, kelner, kucharz i masarz, które po roku przeniesiono do Zasadniczej Szkoły Gospodarczej.

1961 – Szkoła otrzymała nowo zbudowany budynek szkolny przy ul. Szujskiego.

1962 – Dyrektorem został Ludomir Felis. W szkole nastąpiło oddzielenie Szkoły Rzemiosł Budowlanych od Zasadniczej Szkoły Zawodowej. Zorganizowano 2-letnią ZSZ dla pracujących w PKS Oddział w Tarnowie w zawodzie kierowca samochodowy, którą w 9 lat później przeniesiono do ZSZ przy ul. Legionów.

1965 – Otwarto 3-letnie Technikum Mechaniczne na podbudowie ZSZ.

1970 – Utworzono Technikum Elektryczne na podbudowie szkoły podstawowej o specjalności elektroenergetyka (siedziba przy ul. Bema 11, aktualnie budynek Zespołu Szkół Ekonomiczno – Gastronomicznych), które rok później przeniesiono do budynku przy ul. Szujskiego 13.

1971 – Uruchomiono Technikum Elektryczne dla Pracujących istniejące do 1993 r.

Otwarto Liceum Zawodowe w zawodzie budowa i naprawa maszyn.

1972 – Utworzono zbiorczy zakład szkolny pod nazwą Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Tarnowie, w skład którego wchodziły: Technikum Mechaniczne im. Pawła Findera, Liceum Zawodowe, Zasadnicza Szkoła Zawodowa im. Pawła Findera, Technikum Elektryczne i Technikum Elektryczne dla Pracujących.

1976 – 1 lipca 1976 do ZSME włączono Technikum Mechaniczne przy ul. Staszica. W Technikum Mechanicznym występowały wówczas specjalności: obróbka skrawaniem, budowa maszyn, aparatura kontrolno-pomiarowa, spawalnictwo i urządzenia chłodnicze, a w Technikum Mechanicznym dla Pracujących specjalności: obróbka skrawaniem i odlewnik. Szkoła ta odłączyła się od ZSME w 1990 roku i utworzyła ponownie odrębną placówkę oświatową pod nazwą Zespół Szkół Mechanicznych. Utworzono Zasadniczą Szkołę Przysposabiającą istniejącą do 1992 roku.

1977 – Powołano Technikum Elektroniczne o specjalności: elektronika ogólna - istniejącej do 1996 roku.

1979 – Otwarto Policealne Studium Zawodowe o specjalności elektronika - istniejącej do 1982 roku. W Technikum Elektronicznym utworzono nową specjalność: urządzenia elektroniczne, która istniała do 1996 roku. W ZSZ rozpoczęto kształcenie w zawodzie: monter urządzeń telekomunikacyjnych. W 1990 roku szkoła ta przeszła do Zespołu Szkół Mechanicznych. Powstała Izba Pamięci i Tradycji Narodowej oraz Tradycji Szkoły.

1981 – Utworzono Policealne Studium Zawodowe o specjalności: obsługa urządzeń pocztowych i telekomunikacyjnych – istniejące do 1982 roku.

1982 – W Liceum Zawodowym powstała nowa specjalność: elektromechanik urządzeń przemysłowych.

1983 – Dyrektorem została Stanisława Boćko.

1984 – Utworzono Policealne Studium Zawodowe o specjalności: ochrona środowiska - istniejące do 1986 roku.

1987 – Otwarto w Policealnym Studium Zawodowym nową specjalność: oprogramowanie maszyn cyfrowych.

1990 – Zarządzeniem KOiW w Tarnowie z dn. 12 lipca 1990r. z ZSME wyłączono z dniem 31 sierpnia 1990r. następujące jednostki pedagogiczne: TZ na podbudowie szkoły podstawowej o specjalności obróbka skrawaniem i budowa maszyn, LZ w zawodzie pracownik ruchu telekomunikacyjnego oraz ZSZ w zawodzie monter urządzeń telekomunikacyjnych. Z wyłączonych jednostek pedagogicznych utworzono Zespół Szkół Mechanicznych w Tarnowie przy ul. Staszica.

1991 – Dyrektorem ZSME został Jan Onak. W Technikum Elektronicznym otwarto nową specjalność - elektroniczne maszyny i systemy cyfrowe. Nastąpiło nadanie sztandaru szkole z okazji 110 rocznicy jej istnienia.

1992 – Uruchomiono dwie nowe pracownie informatyczne. W Technikum Elektronicznym powstała nowa specjalność: radiotechnika i telewizja.

1993 – Oddano do użytku szkoły nową halę sportową.

1996 – Staraniem Kuratorium Oświaty w Tarnowie i Ministerstwa Edukacji Narodowej na terenie wydzielonej hali w warsztatach szkolnych uruchomiono nowoczesne Centrum Kształcenia Praktycznego.

29 listopada nastąpiło przyłączenie szkoły do INTERNETu.

KALENDARIUM

1997 - Szkoła rozpoczyna wynajmowanie pomieszczeń dla Niepublicznej Szkoły Biznesu z uprawnieniami szkoły publicznej. W Liceum Zawodowym w miejsce zawodu: mechanik naprawy maszyn i urządzeń wprowadzono kształcenie w zawodzie obróbka skrawaniem.

1998 - W Technikum utworzono klasę o specjalności: urządzenia i instalacje gazowe. Przeprowadzono również łączony egzamin dojrzałości z egzaminem wstępnym do AGH w Krakowie.

1999 - Decyzją władz miejskich zlikwidowano internat szkolny, podejmując remont w celu przekazania budynku powstałemu Gimnazjum nr 11. W Liceum Zawodowym zamieniono kształcenie w zawodzie elektromechanik urządzeń przemysłowych na elektryk.

Uchwałą Rady Miejskiej z dnia 29 kwietnia 1999 r. w ZSME powołano publiczne Liceum Ogólnokształcące. Uruchomiono dwie klasy o profilach: matematyczno - informatycznym i ogólnym z poszerzonym językiem polskim i angielskim. Zaprzestano kształcenia w LZ w zawodzie obróbka skrawaniem.

2000 - Przeprowadzono łączony egzamin dojrzałości z egzaminem do PWSZ w Tarnowie. Zaprzestano kształcenia w ZSZ w zawodzie ślusarz - spawacz.

2001 - Uchwałą Rady Miejskiej z dnia 27 grudnia 2001 r. w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół ponadgimnazjalnych na terenie miasta Tarnowa – utworzono XII LO i Technikum Nr 4 na podbudowie trzyletniej szkoły gimnazjalnej, wchodzące w skład ZSME. Szkoła nie dokonała naboru spośród uczniów klas ósmych szkół podstawowych w związku z przeprowadzoną ogólnopolską reformą systemu edukacji.

2002 - Szkoła po raz pierwszy dokonała naboru do szkół ponadgimnazjalnych powołanych uchwałą Rady Miasta z 27.12.2001 r., na mocy której utworzono dwie klasy XII Liceum Ogólnokształcącego i cztery klasy Technikum Nr 4 w ZSME. Uchwałą Rady Miejskiej z dnia 20 lutego 2002 r. w sprawie likwidacji Zasadniczej Szkoły Zawodowej. Uchwałą Rady Miejskiej z dnia 20 lutego 2002 r. w sprawie likwidacji Liceum Zawodowego. Uchwałą Rady Miejskiej z dnia 20 lutego 2002 r. w sprawie przekształcenia Technikum Zawodowego w czteroletnie Technikum nr 4. Uchwałą Rady Miejskiej z dnia 20 lutego 2002 r. w sprawie przekształcenia Liceum Ogólnokształcącego w trzyletnie XII Liceum Ogólnokształcące. Szkoła otrzymała nowe poszycie dachu.

2003 - W ramach projektu współfinansowanego przez UE szkoła uzyskała 19 stanowisk komputerowych i wiele cennego sprzętu informatycznego.

2004 - Likwidacja Warsztatów Szkolnych jako gospodarstwa pomocniczego. W czerwcu ukończyła szkołę ostatnia klasa Zasadniczej Szkoły Zawodowej.

2004 - Uchwałą Rady Miejskiej z dnia 13 maja 2004 r. w sprawie likwidacji Technikum Zawodowego na podbudowie Zasadniczej Szkoły Zawodowej. Uchwałą Rady Miejskiej z dnia 13 maja 2004 r. w sprawie przekształceń w ZSME polegających na likwidacji warsztatów szkolnych i przekazania majątku na potrzeby Tarnowskiego Centrum Kształcenia Praktycznego.

W czerwcu ukończyły szkołę ostatnie klasy Liceum Zawodowego. W październiku Technikum Nr 4 otrzymało tytuł „Szkoły z klasą” w ramach akcji organizowanej przez „Gazetę Wyborczą” oraz Fundacją Centrum Edukacji Obywatelskiej, w tym samym miesiącu Zespół Szkół otrzymał Certyfikat przynależności do Małopolskiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie.

2005 - Uchwałą Rady Miejskiej z dnia 21 kwietnia 2005 r. w sprawie przekształcenia Policealnego Studium Zawodowego na podbudowie liceum ogólnokształcącego w szkołę policealną dla młodzieży o nazwie Szkoła Policealna nr 3.

W Technikum Nr 4 otwarto nowy kierunek kształcenia w zawodzie – technik mechatronik.

W maju uczniowie klas 3 XII Liceum Ogólnokształcącego na podbudowie gimnazjum przystąpili do egzaminu maturalnego w nowej formule. W czerwcu ukończyły szkołę ostatnie klasy pięcioletniego Technikum Zawodowego.

2006 - W Technikum Nr 4 po raz pierwszy odbyły się: „nowa matura” i egzaminy potwierdzające kwalifikacje zawodowe. W ramach programu ministerialnego szkoła otrzymała pracownię komputerową. W Technikum Nr 4 otwarto nowy kierunek kształcenia w zawodzie – technik informatyk. Uroczyste obchody 125-lecia istnienia szkoły.

2007 - Od 1.09.2007 w ramach współpracy zajęcia specjalistyczne i pracownie realizowane są w Tarnowskim Centrum Kształcenia Praktycznego. III miejsce ZSME we współzawodnictwie sportowym szkół miasta Tarnowa. Zakończono komputeryzację biblioteki (wypożyczenia elektroniczne). W ZSME powstało Szkolne Centrum Informacji.

2008 - Szkoła uzyskała drugą pracownię z 20 stanowiskami komputerowymi oraz wiele cennego sprzętu informatycznego w ramach projektu współfinansowanego przez UE. Technikum Nr 4 z ZSME uzyskało 1 miejsce w wynikach egzaminu maturalnego na terenie Tarnowa. Wykonane zostały nowa elewacja budynku szkoły i podjazd dla niepełnosprawnych. 30 października – odbyło się uroczyste nadanie Technikum Nr 4 imienia Tadeusza Tertila oraz wmurowanie tablicy pamiątkowej poświęconej Patronowi.

W ZSME rozpoczęto realizację projektu pt. „Szkolny Ośrodek Kariery” w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – Program Operacyjny Kapitał Ludzki (do 2011 r.).

2009 - W ZSME po raz pierwszy przeprowadzony został Szkolny Przegląd Talentów.

2010 - ZSME aktywnie włączył się w obchody 680. rocznicy nadania praw miejskich poprzez udział w przygotowanie spektaklu „Wielcy Miasta Tarnowa”, promując sylwetkę Patrona Tadeusza Tertila.

W ZSME wprowadzone zostało elektroniczne protokolowanie zebrań rady pedagogicznej.

2011 - W Technikum Nr 4 przeprowadzona została ewaluacja zewnętrzna w obszarze „Procesy”.

Nie otwarto klas pierwszych w XII LO. Październik – uroczyste obchody 130 - lecia ZSME.

Rządy w ZSME

DYREKTORZY

mgr inż. Ludomir FELIS – był dyrektorem szkoły w latach 1962 – 1983. Kontynuował rozpoczęte przez swojego poprzednika Karola Gierata dzieło rozbudowy i modernizacji szkoły. Nauczał przedmiotów – metaloznawstwo i bhp. W 1983 roku przeszedł na emeryturę.

mgr Stanisława BOĆKO – dyrektor ZSME w latach 1983 – 1991. Wcześniej, z-ca dyrektora szkoły (1975 – 1983). Była nauczycielem fizyki. Za jej kadencji rozpoczęto budowę hali sportowej i wybudowano piętro nad przewiszką łączącą szkołę z internatem. W 1991 roku przeszła na emeryturę.

mgr Jan ONAK – absolwent: Technikum Elektrycznego w Zespole Szkół Mechaniczno – Elektrycznych w Tarnowie (1976), Uniwersytetu Jagiellońskiego – Wydział Matematyki i Fizyki – kierunek fizyka (1980 r.). Nauczyciel fizyki i podstaw informatyki (w ZSME od 1983 r.). W 1990 r. powołany na stanowisko wicedyrektora ZSME. Od 1991 r. do chwili obecnej dyrektor Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych. Szkoła pod jego kierownictwem dostosowała się do bieżących wymagań i nowoczesnego szkolnictwa ogólnokształcącego i zawodowego.

WICEDYREKTORZY

dr Jan ŁABNO (1925-1995) – doktor nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa. Nauczyciel j. polskiego. Pełnił funkcję z-cy dyrektora ZSME w latach 1975 – 1983. Długoletni członek Zarządu Oddziału PTTK „Ziemi Tarnowskiej”. Współtwórca Tarnowskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego.

mgr inż. Irena JUZA – wicedyrektor ZSME w latach 1978 – 2003. Absolwentka AGH w Krakowie. Nauczyciel przedmiotów mechanicznych i bhp. Z dniem 1 stycznia 2004 r. przeszła na emeryturę.

mgr Józef DANEK – absolwent Wydziału Matematyczno – Fizycznego Uniwersytetu Jagiellońskiego kierunek: matematyka. Nauczyciel matematyki oraz informatyki. Wicedyrektor ZSME w latach 1982 – 1990.

mgr inż. Edward CHOMA – nauczyciel przedmiotów elektrycznych. Członek Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Pełnił funkcję zastępcy dyrektora ZSME w latach 1983 – 1987.

mgr Józef GAZDA – nauczyciel historii. Absolwent Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Krakowie, pracownik ZSME od roku 1976. Członek Zarządu Tarnowskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego. Wicedyrektor ZSME w latach 1987 – 1990.

dr Andrzej NIEDOJADŁO – doktor nauk humanistycznych w zakresie historii. Wieloletni prezes Tarnowskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego. Sekretarz naukowy Tarnowskiego Towarzystwa Kulturalnego. Nauczyciel akademicki. Wicedyrektor ZSME w latach 1991 – 2006.

mgr Marta PISZCZEK – absolwentka filologii polskiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie. Od 1996 roku nauczycielka j. polskiego w ZSME. Członek grupy założycielskiej Stowarzyszenia Przyjaciół i Absolwentów ZSME. Funkcję wicedyrektora ZSME pełni od 1 stycznia 2004 r.

mgr inż. Grzegorz SZERSZEŃ – absolwent ZSME (1996 r.), AGH w Krakowie (2001 r.). Członek Stowarzyszenia Elektryków Polskich oraz Naczelnej Organizacji Technicznej. Nauczyciel przedmiotów zawodowych. Wicedyrektor ZSME od 1 września 2006 r.

Dyrekcja szkoły:

Dyrektor: mgr Jan Onak

Wicedyrektor: mgr Marta Piszczyk

Wicedyrektor: mgr inż. Grzegorz Szerszeń

Rada Pedagogiczna

Religia:

ks. mgr Krzysztof Szkarłat

mgr Barbara Słomka

Język polski:

mgr Agnieszka Gawron

mgr Marta Piszczyk

mgr Iwona Przebięda

mgr Kinga Pułkownik

mgr Lucyna Siwiec – Bednarczyk

Matematyka:

mgr Anna Ćwik – Piekarczyk

mgr inż. Dorota Dąbrówka

mgr Magdalena Gochowska

mgr Agnieszka Warzecha

mgr Katarzyna Kic

mgr Sylwia Nowak

mgr Anna Baran

Język angielski:

mgr Anna Banach

mgr Piotr Białas

mgr Katarzyna Nosal

mgr Bartłomiej Osuchowicz

mgr Dominika Szafrąńska – Lichwała

Język niemiecki:

mgr Jolanta Florka

mgr Aneta Gądek

mgr Robert Kubarek

mgr Kinga Mruk

mgr Iwona Stec-Bień

Historia:

mgr Wiesław Cholewa

mgr Mateusz Olejnik

Fizyka:

mgr Jolanta Lipińska

mgr Jan Onak

Chemia:

mgr inż. Edyta Pajor

Biologia:

mgr Anna Wojdan

Przypodobienie obronne

mgr inż. Bogdan Liska

Informatyka:

mgr Leszek Banaś

mgr Anna Baran

mgr inż. Dorota Dąbrówka

mgr inż. Edyta Kowalska

mgr inż. Marcin Kowalski

mgr inż. Adam Kaniarz

mgr inż. Piotr Poradzisz

Geografia:

mgr Renata Michalska

mgr inż. Lucyna Szlechte

Wiedza o kulturze:

mgr Małgorzata Cichoń

Wychowanie fizyczne:

mgr Magdalena Baran

mgr Michał Jarzab

mgr Małgorzata Łuczyńska - Lach

mgr Ryszard Surdej

mgr Marek Strączyński

mgr Krzysztof Tomalski

Wiedza o społeczeństwie:

mgr Wiesław Cholewa

Przedmioty zawodowe: elektroniczne, elektryczne i mechaniczne

mgr inż. Paweł Obal

mgr inż. Zygmunt Pękala

mgr inż. Artur Sereďa

mgr inż. Grzegorz Szerszeń

mgr inż. Grażyna Smolińska-

Wygrzywalska

mgr inż. Bogdan Liska

mgr inż. Andrzej Irla

Pedagog szkolny:

mgr Zbigniew Kieras

Biblioteka:

mgr Renata Chłupka

mgr Małgorzata Krajewska

Administracja

Badzioch Bogumiła

mgr Doktor Aneta

Książek Małgorzata

mgr Odbierzychleb Agnieszka

Schab Anna

Pracownicy obsługi:

Bąk Elżbieta

Gębala Leszek

Kruszyna Kacper

Łazarek Władysława

Michnowicz Marzena

Paw Marian

Skrzyniarz Małgorzata

Sowińska Bernadetta

Żurowska Beata

Technikum Nr 4

im. Tadeusza Tertila

22 klasy

Technik informatyk: grafika i techniki internetowe

1IA – wych. mgr inż. Marcin Kowalski
1IB – wych. mgr Bartłomiej Osuchowicz
2IA – wych. mgr Katarzyna Nosal
2IB – wych. mgr Robert Kubarek
3IA – wych. mgr Anna Baran
4IA – wych. mgr Ryszard Surdej
4IB – wych. mgr Anna Ćwik-Piekarczyk

Technik elektronik: systemy i sieci komputerowe

1TA – wych. mgr Krzysztof Tomalski
2TA – wych. mgr Kinga Mruk
3TA – wych. mgr Iwona Przebięda

diagnostyka i systemy elektroniczne w pojazdach samochodowych

1TB – wych. mgr Kinga Pułkownik
2TB – wych. mgr Dominika Szafrąńska-Lichwała
3TB – wych. mgr Iwona Stec-Bień
4TB – wych. mgr Anna Banach

Technik elektryk: instalacje elektryczne i automatyka

1TC – wych. mgr inż. Edyta Pajor
2TC – wych. mgr inż. Zygmunt Pękala
3TC – wych. mgr inż. Lucyna Szlechta
4TC – wych. mgr Magdalena Gochowska

Technik mechatronik: programowanie i obsługa obrabiarek sterowanych numerycznie

2TM – wych. mgr inż. Bogdan Liska
3TM – wych. mgr Agnieszka Gawron
4TM – wych. mgr Michał Jarząb

grafika i techniki internetowe obsługa i naprawa pojazdów samochodowych

1MI – wych. mgr Piotr Białas

XII Liceum Ogólnokształcące

2 klasy

poszerzona podstawa programowa z języka angielskiego i języka polskiego

2LA – wych. mgr Wiesław Cholewa
3LA – wych. mgr Barbara Słomka

mój patron to...

Tarnowski burmistrz, sprawował swój urząd w latach burzliwych i trudnych, w okresie wzmożonych napięć politycznych, w okresie zagubienia i zamętu spowodowanego wojną.

Tadeusz Tertil, ur. 7 września 1864 r. w Sanoku był synem dość zamożnego urzędnika austriackiego i rodowitej tarnowianki. Studiował prawo w lwowskim uniwersytecie. Rada miejska w Tarnowie 14 stycznia 1907 r. wybrała Tadeusza Tertila, 42-letniego radnego na następcę zasłużonego burmistrza Witolda Rogoyskiego. Przez następne 16 lat sprawowania urzędu burmistrza Tadeusz Tertil dał się poznać mieszkańcom Tarnowa jako kompetentny, uczciwy, pełen energii i skuteczności w działaniu na rzecz miasta. Efektem jego pracy była finalizacja licznych inwestycji przedsięwzięć, m. in.: dworca kolejowego, elektrowni, wodociągów i sportowego klubu „Sokół”. Dr Tadeusz Tertil był patriotą wspierającym czyn niepodległościowy i służącym swymi zdolnościami oraz umiejętnościami idei niepodległości Polski. Dał temu dowód w okresie I wojny światowej: pomimo zagrożenia nie opuścił miasta. Osobiście wstawiał się za mieszkańcami Tarnowa w celu ograniczenia rekwizycji mienia ludności wiejskiej przeprowadzanej przez wojska rosyjskie i organizował pomoc dla nędzarzy, rodzin rezerwistów, emerytów, sierot i wdów. Tadeusz Tertil sprawował funkcję burmistrza miasta do 25 października 1923 r. Zmarł 31 marca 1925 r. w wieku 61 lat.

Uważam, że był wybitną postacią dla Tarnowa: pracowity, zdolny do poświęceń, nie tracący wiary w najgorszym momencie, troskliwy, ale jednocześnie czuły na punkcie własnego honoru i godności. Niewątpliwie jest jednym z największych bohaterów naszego miasta.

halny

konkurs wiedzy o Tadeuszu Tertilu

24 października br. odbył się finał szkolnego konkursu pt. „Tadeusz Tertil – mój patron”. Uczestnikami tegorocznej edycji byli uczniowie klas pierwszych i drugich technikum, wyłonieni w drodze eliminacji przeprowadzonych przez nauczycieli języka polskiego we wrześniu. Celem konkursu zorganizowanego przez bibliotekę, było rozbudzenie zainteresowania sylwetką wielkiego burmistrza miasta Tarnowa, patrona szkoły - Tadeusza Tertila.

Laureatami konkursu zostali:

1. Jakub Habel, kl. 1TA
2. Marcin Wójcik, kl. 2TM
3. Dawid Usień, kl. 1TM

Wymienieni uczniowie otrzymają nagrody rzeczowe podczas uroczystej akademii w dniu 29 października.

Serdecznie gratulujemy.

mk

Kiermasz rzeczy zbędnych i niezbędnych

Dnia 10 października odbył się „Kiermasz Rzeczy Zbędnych i Niezbędnych” mający na celu wspomoczenie misji kombonian, do których grona należy absolwent naszej szkoły: Jacek Pomykacz. Sprzedawano biżuterię, maskotki, wazon, ciasta. Wielu (zbyt wielu by wymienić) uczniów naszej szkoły przyniosło na kiermasz fanty, a nauczyciele przynieśli ciasta. Kiermasz cieszył się zainteresowaniem nie tylko nauczycieli, ale i uczniów. Dochód ze sprzedaży wyniósł 340 zł i przeznaczony został na pomoc dzieciom afrykańskim z Południowego Sudanu. Wszystkim ofiarodawcom i kupującym serdecznie dziękujemy za wsparcie działalności misyjnej kombonian.

Michał Kupiec

IV GALA ŻARÓWEK W ZSME

W dniu 13 października 2011 z Okazji Dnia Edukacji Narodowej rozdane zostały już po raz czwarty „Nauczycielskie Żarówki” w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych. Uczniowie na wzór Amerykańskiej Akademii Filmowej postanowili wyróżnić pedagogów nie Oskarami, a symbolicznymi statuetkami Żarówek w 7 specjalnych kategoriach. W kategorii „Złoty Mówca” laureatem został **mgr Bogdan Liska**, „Skarbnicą Pomysłów” została **mgr Kinga Mruk**, tytuł „Mistrz Humoru” otrzymał **mgr Wiesław Cholewa**, w kategorii „Złote Serce” zwyciężyła **mgr inż. Grażyna Smolińska-Wygrzywalska**, „Oazą Spokoju” został **mgr inż. Zygmunt Pękala**, za „Trenera Roku” uczniowie uznali **mgr Ryszarda Surdeja**, „Mistrzem Elegancji” okrzyknięto **mgr Bartłomieja Osuchowicza**. Wszystkim nagrodzonym serdecznie gratulujemy!!!

KONKURS LITERACKI „ŚWIAT WIEDŹMINA”

W dniu 20 X 2011 roku w ZSME odbył się Międzyszkolny Konkurs Literacki "Świat Wiedźmina". Opracowany został on na podstawie pięciotomowej sagi Andrzeja Sapkowskiego: Krew elfów, Czas pogardy, Chrzest ognia, Wieża jaskółki, Pani Jeziora. Wzięły w nim udział 32 osoby z kilku szkół w Tarnowie, m.in. z Zespołu Szkół Medycznych, I Liceum Ogólnokształcącego, Zespołu Szkół Ekonomiczno - Gastronomicznych, Gimnazjum nr 11, V Liceum Ogólnokształcącego, Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1 i Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej. Konkurs przygotowały panie: Renata Chlupka, Małgorzata Krajewska, Kinga Pułkownik.

Wyniki rywalizacji podane zostaną w przyszłym numerze.

R. CH.

WYNIKI KONKURSU NA PLAKAT promujący naukę języków obcych pod hasłem: "ROZWIĄŻ SWÓJ JEZYK"

I miejsce (ex aequo) Mateusz Marta kl. 1 TC i Sławomir Hetman kl. 3 TC

II miejsce (ex aequo) Dawid Wajda kl. 3 IA i Emil Szandula kl. 4 IA

III miejsce (ex aequo) Michał Tyrka kl. 4 IA i Szczepan Barnaś kl. 4 TB

GRATULACJE DLA ZWYCIĘZCÓW!

Zwycięskie prace można oglądać na 1 piętrze.

A.Banach

Dzień Języków Obcych

27 września br. odbył się w naszej szkole Festyn Języków Obcych. Rozbrzmiewała muzyka irlandzka i niemieckie jodłowanie, uczniowie jak zwykle fantazyjnie przebrani promowali naukę języka angielskiego i niemieckiego częstując pysznymi tostami, babeczkami, kiełbaskami na gorąco i ...sokiem jabłkowym :)

Promujemy profilaktykę nowotworową

Profilaktyka nowotworów zajmuje ważne miejsce w dziedzinie zdrowia publicznego. Na podstawie obserwacji ocenia się, że 80-90% nowotworów złośliwych w populacji można przypisać czynnikom środowiskowym, jak nawyki żywieniowe, uzależnienia, czy ryzykowne zachowania seksualne. Istnieją niezbita dowody, że nowotworom można zapobiegać. W grupach imigrantów profil zachorowań na nowotwory szybko zmienia się na typowy dla nowego miejsca zamieszkania, a nie dla kraju pochodzenia. Na przykład u Japończyków, którzy przybyli do Kalifornii, obserwowano zmniejszenie zapadalności na typowego dla nich raka żołądka, a zwiększoną zachorowalność na raka piersi i jelita grubego typową dla mieszkańców Kalifornii. W czerwcu 2003 roku w Mediolanie Unia Europejska opracowała strategię działania w walce z rakiem – „Europejski kodeks walki z chorobami nowotworowymi”. Zawarto w nim podstawowe zalecenia odnoszące się do stylu życia, których przestrzeganie pozwala zmniejszyć ryzyko zachorowania na choroby nowotworowe i zgonu z ich powodu.

1. **Nie pal; jeśli już palisz – przestań. Jeśli nie potrafisz przestać, nie pal przy niepalących.**
2. **Wystrzegaj się otyłości.**
3. **Bądź codziennie aktywny ruchowo, uprawiaj ćwiczenia fizyczne.**
4. **Spożywaj więcej różnych warzyw i owoców, jedz co najmniej 5 porcji dziennie. Ogranicz spożycie produktów zawierających tłuszcze zwierzęce.**
5. **Jeśli pijesz alkohol – piwo, wino lub alkohole wysokoprocentowe – ogranicz jego spożycie: mężczyźni do dwóch porcji dziennie, kobiety do jednej porcji dziennie.**
6. **Unikaj nadmiernej ekspozycji na promienie słoneczne. Szczególnie chroń dzieci i młodzież. Osoby mające skłonność do oparzeń słonecznych powinny przez całe życie stosować środki chroniące przed słońcem.**

7. **Przestrzegaj ściśle przepisów dotyczących ochrony przed narażeniem na znane substancje rakotwórcze.**
8. **Stosuj się zawsze do instrukcji postępowania z substancjami rakotwórczymi. Przestrzegaj zaleceń krajowych ośrodków ochrony radiologicznej.**
9. **Kobiety po 25. roku życia powinny uczestniczyć w badaniach przesiewowych w kierunku raka szyjki macicy.**
10. **Kobiety powyżej 50. roku życia powinny uczestniczyć w badaniach przesiewowych w kierunku raka piersi**
11. **Kobiety i mężczyźni po 50. roku życia powinni uczestniczyć w badaniach przesiewowych w kierunku raka jelita grubego i odbytnicy. Badania te powinny być prowadzone w ramach programów uwzględniających procedury kontroli jakości.**
12. **Bierz udział w programach szczepień ochronnych, przede wszystkim przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B.**

A.W.

15 października - Europejski Dzień Walki z Rakiem Piersi

Facet od jabłka

Pod kierownictwem Jobsa Apple zamienił się w jedną z najbogatszych firm na świecie. Wszystko za sprawą produktów "i": iPod'a, iMaca, iTunes, iPhone'a czy iPada.

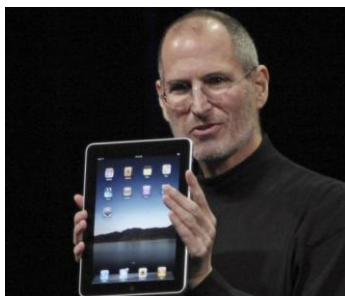
Steve Jobs urodził się w San Francisco w 1955 roku. Jego rodzice oddali go do adopcji. Wychował się w sercu Doliny Krzemowej: Mountain View i Cupertino. Zamiast zająć się studiami, wybrał się w podróż do Indii (podczas tej wyprawy podobno fascynował go buddyzm i... środki psychodeliczne). Po powrocie do USA, wspólnie ze Steve'em Wozniakiem w 1976 roku założył firmę Apple Computer. Wozniak odpowiadał za technologię, a Jobs za sprzedaż. Pierwszy ich sklep i zarazem warsztat działał w garażu. Komputer Apple I znalazł kilkuset nabywców. Wprowadzony rok później Apple II uważany jest za jeden z pierwszych pecetów. W 1984 roku zadebiutowała seria Macintosh, ale wkrótce później Jobs odszedł z Apple'a. Założył firmę NeXT, która stworzyła jeden z wówczas najbardziej innowacyjnych komputerów, ale nie przełożyło się to na sukces komercyjny. Majątek Jobs zarobił natomiast na produkcji filmów animowanych. Przejęte przez niego od Lucasfilm studio animacyjne Pixar, stworzyło wiele kinowych hitów, jak "Toy Story" czy "Potwory i spółka".

W 1996 roku Jobs wraca do Apple'a (warto wspomnieć, że wówczas firma stoi na krawędzi bankructwa) wraz z systemem operacyjny stworzonym dla NeXT-a, który staje się podstawą dla Mac OS X. W 1998 roku pojawia się pierwsze cudo na "i" -

iMac. Zintegrowany w kolorowej obudowie komputer odbudowuje wiarę w możliwości Apple'a. Ale to nie komputery wyniosły Apple'a na szczyt. Na początku nowego wieku pojawia się duet: iPod (2001 rok) i iTunes (2003 rok). Zmieniają całkowicie rynek muzyki i sprawiają, że Apple wraca do grona czołowych spółek nowych technologii. Wprowadzony w 2007 roku iPhone sprawia, że z dnia na dzień kierowana przez Jobsa firma staje się potentatem na rynku telefonii komórkowej. Równie udanie debiutuje wprowadzony w ubiegłym roku iPad.

W sierpniu Steve Jobs ogłosił, że ze względów zdrowotnych nie może już dalej wypełniać swoich obowiązków w firmie. Wcześniej kilka razy brał dłuższe urlopy, by przechodzić terapie. Po wiadomości o jego śmierci, pod siedzibą firmy zaczęli zbierać się fani Apple'a. Ubolewanie z powodu śmierci Jobsa wyraził m.in. Bill Gates.

M.R.

SPRZĄTANIE ŚWIATA – POLSKA 2011

„Lasy to życie – chrońmy je” – tak brzmiało hasło przewodnie tegorocznej akcji „Sprzątanie Świata”, która miała miejsce w dniach 16-18 września. W ten sposób Fundacja „Sprzątanie Świata – Polska 2011” i Fundacja Nasza Ziemia włączyły się w obchody Międzynarodowego Roku Lasów, ogłoszonego przez ONZ. Uczniowie naszej szkoły o skomplikowanym leśnym ekosystemie, jego znaczeniu i próbach ochrony rozmawiają na lekcjach biologii. Ponadto 16 września klasy 1TC, 2TA, 4IB pod opieką pań E. Pajor, A. Wojdan i A. Ćwik-Piekarczyk wyruszyły spod szkoły by sprzątać ulice Tarnowa. Zebrano 23 worki: butelek, puszek, papieru i innych śmieci. Klasom tym w imieniu swoim i Ziemi – DZIĘKUJEMY!

A.W.

UWAGA KONKURS

Do 15 listopada 2011 roku trwa konkurs dla uczniów klas pierwszych i drugich na najciekawsze opowiadania zaczynające się od słów: „Kiedy wchodzę do lasu...”
Na zwycięzców czekają bardzo dobre oceny z biologii i języka polskiego. Opowiadania przyjmuje pani A. Wojdan.

W PARKU POD KASZTANEM

Kiedy z kasztanowców zwisają kwietne lampiony, wiadomo, że jest wiosna, maj i matury. Zaś ich kolczaste owoce pękające pod naszymi stopami mówią, że przyszedł październik. Te majestatyczne drzewa zdobią parki i ulice, kryją też w sobie leczniczą moc.

Gdy na kasztanowcach rudzieją liście, w powietrzu czuć już zimę. Te piękne drzewa, rosnące w parkach i wzdłuż ulic, towarzyszą naszej codzienności. Śpiewa się o nich piosenki, pisze wiersze.

ULUBIENIEC BIOTERAPEUTÓW

Kasztanowce, według nich, pozytywnie wpływają na zdrowie. Warto nosić kilka kasztanów przy sobie-wyciszają, łagodzą strach, uspokajają serce oraz przynoszą ulgę w bólach reumatycznych. Są odpromiennikiem dla żył wodnych, neutralizują fale z komputera lub telewizora. Bioenergoterapeuci radzą przytulać się do pnia tego drzewa, by się „naładować” dużą dawką leczniczej energii.

W NIM MOC

Kasztanowiec ma rozmaite właściwości terapeutyczne. W medycynie ludowej papką kasztanową leczono hemoroidy. Surowcem leczniczym są też kora i kwiaty oraz niedojrzałe nasiona (kasztany). Występują w nich niezwykle aktywne związki czynne: escyna, eskulina, kumaryny, garbniki katechinowe, flawonoidy, olejki eteryczne i garbniki.

ESCYNĄ LECZY ŻYŁY

Powoduje wzrost napięcia żylnego, zwiększa ciśnienie w żyłach oraz zmniejsza lepkość krwi. Działa przeciwobrzękowo i przeciwzapalnie. Escyna hamuje w ponad 90 proc. aktywność hialuronidazy (substancji uszkadzającej śródbłonek naczyń krwionośnych). Kasztanowiec stosuje się więc w zaburzeniach krążenia żylnego, żylakach kończyn dolnych oraz w zakrzepowych zapaleniach żył i obrzękach różnego pochodzenia. W aptekach dostępnych jest wiele preparatów zawierających escynę, stosowanych do leczenia żylaków- m.in. Esceven, Venescin, Venotonin, Venoplany, Venożel.

KORA WZNACNIA NACZYNIA

Zawiera kumaryny, w tym eskulinę, która uszczelnia naczynia krwionośne, zwłaszcza te najcieńsze, oraz zmniejsza lub hamuje krwawienia. W korze kasztanowca są też garbniki o działaniu ściągającym, przeciwzapalnym, przeciwkrwotocznym oraz przeciwbakteryjnym. Odwary z kory zalecane są w nieżytach przewodu pokarmowego, biegunkach, owrzodzeniu jelita grubego i drobnych krwawieniach z przewodu pokarmowego. Wyciąg z kory kasztanowca dodaje się do maści Aesculan i czopków Hemorol i Sapowen stosowanych w leczeniu guzów krwawniczych odbytu.

KWIATY KONTRA MIAŻDŻYCA

Są źródłem flawonoidów, które zmniejszają kruchość naczyń włosowatych. Poprawiają krążenie mózgowe, obwodowe i wieńcowe. Hamują rozwój miażdżycy. Stosuje się je też w leczeniu stanów zapalnych żył podudzi oraz obrzęków pourazowych. Wchodzą w skład znanych mieszanek ziołowych-Rektosan (stosowanego w terapii guzków krwawniczych i stanach zapalnych odbytnicy) i Prostatenu (zalecanego w przerście gruczołu krokowego). Okłady z naparów są skuteczne w terapii odmrożeń, oparzeń i otarć naskórka.

LIŚCIE KASZTANOWCA

Wyciągi z nich zwiększają krzepliwość krwi, uszczelniają naczynia krwionośne oraz przyspieszają gojenie się ran. Stosowane są m.in. w leczeniu stanów zapalnych skóry i trudno gojących się ran, w celu zapobiegania powstawaniu krwotoków i wylewów podskórnych. Działają też żółcio- i moczopędnie.

NOWE ODKRYCIA

Escyna zawarta w nasionach kasztanowca zwiększa wydzielanie kortykosteronu, działającego przeciwzapalnie. Podwyższa też stężenie ochronnej frakcji HDL cholesterolu. Wykazuje także działanie przeciwnowotworowe, m.in. hamuje rozwój raka jelita grubego i wątroby.

CIEKAWOSTKA

Kasztanowiec to u nas drzewo pospolite. Ma jednak niepospolitą historię i właściwości lecznicze. Przywędrował z Bałkanów, gdzie na wysokości ok.1000 m n.p.m. rośnie w stanie naturalnym. Jego nazwa łacińska *Aesculus hippocastanus* to po polsku „koński kasztan”, bo Turcy używali nasion kasztanowca (kasztanów) do leczenia kaszlu u koni. Kasztany w ogóle stanowią dobrą, bogatą w skrobię karmę dla zwierząt. W Europie drzewo rozpowszechniło się razem z turecką ekspansją w XVII wieku. Stało się ozdobą parkowych alei.

KASZTAN W INNYM JĘZYKU

angielski: Horse chestnut

niemiecki: Roskastanie

hiszpański: Castano de Indias

włoski: Ippocastano

francuski: Faux Marronnier

chorwacki: Kestenovac

Kącik Kiliana

Wojna o gaz łupkowy

„Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo SA, jako pierwsza polska firma rozpoczęła techniczne wydobywanie gazu z łupków. W tym przełomowym wydarzeniu nie tylko dla PGNiG, ale i polskiej gospodarki wziął udział Donald Tusk, Premier RP oraz przedstawiciele rządu” - głosi komunikat.

Spółka podała, że przy odwiercie Lubocino – 1 nieprzerwanie płonie flara, co otwiera drogę do dalszych prac na koncesji, których efektem może być uruchomienie wydobywania przemysłowego gazu z łupków „oraz potwierdzenie, że prognozy dotyczące znaczących zasobów tego gazu w Polsce są uzasadnione”.

Choć wydaje się, że problem mogą stanowić koncesje, które były „rozdawane” niemal za darmo (1% wartości) i dość sporo z nich posiadają korporacje zagraniczne to premier zaznaczył na konferencji prasowej we Wronkach, że koncesjonowanie potencjalnych złóż gazu łupkowego rozpoczęło się mniej więcej cztery lata temu i - jak stwierdził - nie było to przemysłane. „Nic więcej nie będę na ten temat mówił, ponieważ od wielu miesięcy władza publiczna bada te działania w sumie w ostatnich pięciu

latach. Będziemy wyciągali z tego wnioski i konsekwencje” - zapowiedział Tusk. Apelował, by się jednak nie niepokoić, bo przydział koncesji na poszukiwanie nie jest jednoznaczny z pozwoleniem na eksploatację złóż.

Przypomniał, że rząd przygotował założenia nowych przepisów, które pozwolą, by niezależnie od tego, kto będzie eksploatował te złoża, beneficjentem gazu łupkowego było polskie państwo, a co za tym idzie, obywatele. „Jeśli miałyby być tak, że to Rosjanin będzie ten gaz kopał, a Polak będzie na tym zarabiał, to jest całkiem niezła historia z niezłym ‘happy endem’ - stwierdził.

Wicepremier Waldemar Pawlak ocenił, że nawet jeśli część koncesji na poszukiwanie gazu niekonwencjonalnego trafi do firm, które chciałyby blokować wydobywanie, to inni koncesjonariusze będą ten surowiec skutecznie eksploatować.

Pawlak mówił w czwartek - 22 września, że rokowania dotyczące gazu łupkowego są bardzo dobre, a z pierwszych odwiertów popłynął już surowiec. "To są inwestycje wymagające dużego zaangażowania kapitału i technologii i ten proces będzie trwał kilka lat. Ale realne jest, że w perspektywie kilkunastu lat gaz łupkowy może zmienić geopolitykę i w Polsce, i na Ukrainie" - ocenił polityk.

Czy staniemy się gazową potęgą, pomimo popełnienia wielu błędów - pozostaje nam poczekać na rozwój wydarzeń, choć ciężko być jednak optymistą, gdyż na każdym kroku zastajemy jakieś błędy - czas pokaże.

Motoryzacja

Arrinera - pierwsze polskie superauto

Lista firm, które bez doświadczenia tworzą supersamochody jest długa. Jedną z nich jest nasza rodzima Arrinera Automotive, która jest odpowiedzialna za powstanie pierwszego w Polsce superauta. Prace nad nim trwały ponad 3 lata, ale nawet Lee Noble powiedział, że czas ten jest bardzo krótki jak na ludzi, którzy bez doświadczenia podjęli się tak trudnego zadania. W połowie czerwca, Arrinera została zaprezentowana po raz pierwszy na żywo, szerszej

publiczności. Teraz polska firma udostępniła film i nową porcję zdjęć, które mają przybliżyć przyszłym klientom i sympatykom marki niezwykle supersamochód. Dwumiejscowa Arrinera ma karoserię wykonaną z włókna węglowego i Kevlaru. Napędzana jest 6,2-litrowym, turbodoładowanym silnikiem LS9 V8, pochodzącym z Chevrolet'a Corvette ZR1. Dzięki niemu polskie superauto ma 638 KM i 819 Nm momentu obrotowego. Dodając gazu trzeba będzie się mocno trzymać kierownicy. Za kształt nadwozia odpowiedzialny jest Pawło Burkatsky. I to właśnie ono wzbudza najwięcej kontrowersji. Na polskich forach większość użytkowników jest dumna z tego, że Polacy chcą podjąć rywalizację z takimi potęgami jak Lamborghini czy Ferrari. Oczywiście nie brakuje również głosów krytycznie odnoszących się do Arrinery, ale naprawdę obiektywnych opinii warto poszukać na forach zagranicznych. Tam

zdania są również podzielone. Pierwsze wirtualne projekty spotkały się z krytyką głównie ze względu na wyraźne podobieństwo do samochodów Lamborghini. Arrinera została nazwana "kopia", a na jednym z forów "polską kiełbasą"... Dziś sytuacja wygląda inaczej. Projekt dalej

kojarzy się nieco z Lamborghini, ale niektórzy opisują polski supersamochód wyłącznie przy użyciu superlatyw. Ukończenie prototypu oznacza, że oficjalnie można rozpocząć testy i inne przygotowania do stworzenia wersji produkcyjnej. To potrwa przynajmniej 12 miesięcy. Ceny Arrinery startują od około 100 tys. euro. Polacy zapowiedzieli ostatnio, że chcą rozpocząć prace nad drugim modelem. Jedno- lub dwuosobowy roadster miałby ważyć około 500 kg, kosztować 70 tys. euro, a do jego napędu mógłby posłużyć silnik o mocy 200-300 KM. Czekamy na nowe wieści o Arrinerze i trzymamy kciuki za Polaków.

Osiągnięcia sportowe

Uczniowie naszej szkoły zajęli 1. miejsce w zawodach **Licealiady w Sztafetowych Biegach Przelajowych na dystansie 10 x 1500 m.** Rozgrywały się one dnia 28 września 2011 r. na obiektach Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 4 w Tarnowie. W etapie powiatowym zajęliśmy 3. miejsce.

Szkołę reprezentowali:

1. Lizak Wojciech z klasy 3 TB
2. Nawój Damian z klasy 3 TC
3. Wiatr Maciej z klasy 1 TC
4. Mikula Marek z klasy 1 IA
5. Ludwa Dawid z klasy 3 IA
6. Wójcik Marcin 2 TM
7. Stec Mateusz z klasy 3 TM
8. Bajorek Paweł z klasy 4 TM
9. Bogacz Krzysztof z klasy 3 TB
10. Maciaś Paweł z klasy 1 TB
11. Nowakowski Robert z klasy 1 TB
12. Stachura Tomasz z klasy 4 IA
13. Laskowski Piotr z klasy 3 TC

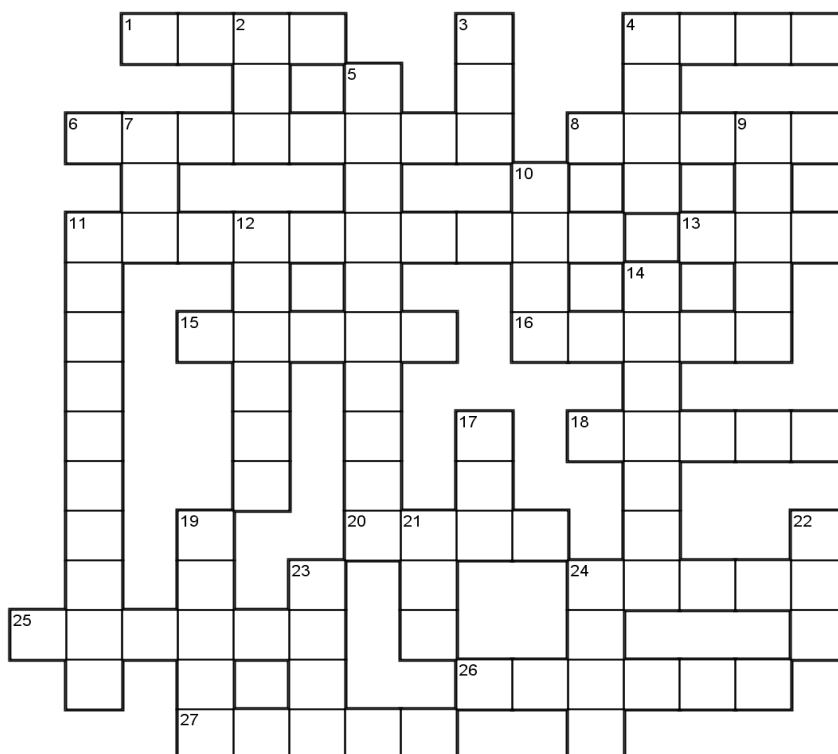

BELFREM BYĆ...

Natura nauczyciela przejawia się w jego komentarzach. Jaki jest Twój nauczyciel? Co kraj, to obyczaj. Co szkoła, to inny nauczyciel. Typy są różne – mile, troskliwe, mściwe, jędzowate. Najłatwiej rozróżnić ich po komentarzach, których nigdy nie odpuszczą ☺

- FILOZOF – „Wiem, że nic nie wiesz...”
- RENTGEN – „Widzę, że nic nie wiesz...”
- PROGNOSTYK – „Do niczego się nie nadajesz. Zobaczysz, skończysz na bruku!”
- PESYMISTA – „I tak się tego nie nauczysz”
- ESTETA – „Człowiek, który tak wygląda, w ogóle nie powinien zabierać głosu”
- TCHÓRZ – „Nie mogę postawić Ci tylu dobrych ocen, to będzie podejrzenie wyglądać...”
- HAMLET – „Więc wiesz, czy nie wiesz?”
- PERFEKCJONISTA – „Dobrze, ale mogłoby być lepiej”
- WIELBICIEL TEORII WZGLĘDNOŚCI – „Bardzo dobrze... Trzy z plusem”
- KATASTROFISTA – „Dzieli nas przepaść”
- HUMANISTA – „No, może będzie z Ciebie człowiek”
- CZUCIOWIEC – „Aż mi się niedobrze robi, jak patrzę na Wasze prace”
- APTEKARZ – „Została minuta lekcji, zaczniemy nowy temat”
- OPIEKUN – „A w domu wszyscy zdrowi?”

KRZYŻÓWKA

Poziomo

1. Miasto w Niemczech z zakładami optycznymi Zeissa.
4. Vasco Da ..., żeglarz portugalski.
6. Chrzęszcz z rodziny żukowatych.
8. Wodoszczelna nadbudówka na okręcie podwodnym.
11. Państwo i stolica europejska.
13. Rzeka w południowo-zachodniej Etiopii.
15. Ubijana trzepaczką.
16. 1/10 mili morskiej.
18. Państwo świętych krów.
20. Zepsute jajko.
24. Odsłaniana z rana.
25. Strofa złożona z ośmiu wersów.
26. Koi rany.
27. Jeden ze zmysłów.

Pionowo

2. Komin wulkanu
3. Bóg świata podziemnego
4. Aluminium.
5. Pierwszy podręcznik
7. Waluta używana przed EURO
9. Pot. pieniądze
10. Wynalazek Gutenberga
11. Kobieta pracująca przy próbkach
12. Przy mankiecie
14. Płaci za telefon
17. Kolor w kartach przebijający inne karty.
19. Do garażu
21. Górny pokład dziobowej części statku lub jego nadbudówki dziobowej.
22. Najdłuższa rzeka Włoch
23. Wyszyty dla ozdoby
24. Miasto w Maroku.

**Dziękujemy współautorom i wszystkim zaangażowanym
w powstanie niniejszego wydania Zamiast „ZAMIĄST”.**

Redakcja

Zespół redakcyjny Zamiast „Zamiast”:

Damian
Paweł
Krystian

Opiekunowie:

p. Edyta Pajor